

Nekoliko hadisa o namazu i ibadetu

O srčanim i unutarnjim propisima i obavezama koji veže za namaz ali i sve druge ibadete

Jedan od propisa – obazrivost spram Veličine Gospodara i niskosti roba

“Idol jastva majka je svih idola.”¹

U Misbah al-šarieh prenose se riječi Imama Sadika, mir s njime: “Robovanje Bogu (ubudiyyat) je dragulj čija je unutarnjost Godspodstvo Božije (rububiyyat), pa sve što se propusti u prvom nađe se u drugom.”²

O razinama položaja ljudi Puta

“Puteva ka Bogu je onoliko koliko je stvorenih duša.”³

O smirenosti (tumaninah) i djelotvornosti ponavljanja ibadeta i zikra

U Misbah al-šarah prenose se riječi Imama Sadika, mir neka je na nj: “Učini svoje srce kiblom svog jezika i ne koristi svoj jezik bez ukaza srca, saglasnosti pameti i zadovoljstva svoje vjere.”⁴

U predaji se kaže: “Kur’an se pomješa sa krvlju i mesom onoga ko ga uči u mladosti.”⁵

O živahnosti i vedrini srca

Muhammed ibn Ya’qub prenosi da je Imam Sadik, mir na nj, rekao: “Ne prisiljavajte sebe na ibadet.”⁶

Imam Sadik, mir s njime, kaže: “Poslanik Božiji, s.a.v.a., je kazao: ‘O Ali, ovo je postojana vjera, pa uđi u nju blago i ne omrzni sebi robovanje svom Gospodaru.’”⁷

¹ Idol jastva majka je svih idola, ostalo su zmiije, a to je aždaha (Mevlana Dželaludin Rumi)

² Misbah al šariā, fi haqiqat al ububiyyat, pogl. 100.

³ Predaja koja se veže za Muhammeda, s.a.v.a, Džami al- Asrar, Sayyid Haydar Amoli, str. 8, 95. i 121.

⁴ Misbah al šariā, pogl. 5.

⁵ Usul al Kafi, sv. 4, str. 405.

⁶ Usul al Kafi, sv. 3, str. 129.

⁷ Usul al Kafi, sv.3, str. 138.

Imam Askeri, mir na nj, uobičavao je reći: “Kad su srca raspoložena, povjerite im dužnosti, a kad odbijaju, ne opterećujte ih.”⁸

Također, u Kafiju se navodi predaja od Imama Sadika, mir njemu, koju prenosi od Poslanika islama, s.a.v.a: “Ovo je uistinu vjera čvrsta, pristupajte joj mirno i dostojanstveno i ne dozvolite da omrznete obožavanje Boga Uzvišenog u očima robova Njegovih. Ne budite poput bezdušna putnika koji niti prekida putovanje niti odmara jahalicu.”⁹

Objašnjavanje srcu

U Al-Kafiju je preneseno da Imam Ali, mir neka je na nj, u vezi s učenjem Kur'ana kaže: “Ukucajte Kur'an u vaša otvrdla srca i ne nastojte što prije doći do kraja sure.”¹⁰

U jednom drugom hadisu iz Al-Kafija Imam Sadik, mir neka je na nj, kaže Ebu Usami: “O Ebu Usama, pozovite svoja srca da se sjećaju Allaha, a klone se onog što On ne voli.”¹¹

Predaja kaže da je Imam Sadik, mir neka je na nj, jednom pao u nesvijest dok je obavljao namaz. Kad je došao sebi, pitali su ga šta je bio razlog tome, pa je odgovorio: “Ponavljao sam taj ajet svom srcu sve dok nisam začuo kako ga izgovara Onaj Koji ga je i kazao, pa moje tijelo to nije moglo izdržati.”¹²

Časni Poslanik, mir i blagoslov Božiji neka je na nj i njegove, rekao je Ebu Zerru: “O Ebu Zerre, dva rekata namaza obavljenog uz punu prisutnost duha i svijesti bolji su od cijele noći provedene u ibadetu bez prisustva srca.”¹³

Također, prenosi se da je Poslanik Božiji, mir i blagoslov neka je na nj i njegove, rekao: “Bog ne gleda vaša lica, već vaša srca.”¹⁴

Imam Sadik, neka je mir na nj, u jednoj predaji kaže: “Učini svoje srce kiblom svog jezika”¹⁵

Predaje o prisutnosti srca

Pečat Vjerovjesnika, mir i blagoslov Božiji neka je na nj i njegove, govorio je: “Robuj Bogu kao da ga vidiš, jer ako ti Njega ne vidiš, pa On, doista, vidi tebe.”¹⁶

Ebu Hamza Somali prenosi: “Vidjeh hazreti Alija ibn Huseina, mir neka je na nj, kako obavlja namaz. Dok je klanjao, ogrtač mu skliznu s ramena, a on ne učini ništa da to popravi. Upitah ga za razlog tome, pa mi reče: ‘Jao tebi, znaš li pred Kim sam upravo stajao?’”¹⁷

Od Poslanika Božijeg, mir i blagoslov Božiji neka je na nj i njegove, prenosi se takođe: “Dva čovjeka iz mog ummeta ustanu da obavljaju namaz; ruku i sedždu čine na isti način, ali je udanjenost između njihovih namaza kao od neba do zemlje.”¹⁸

⁸ Bihar al Anwar, sv. 75, str. 377.

⁹ Usul al Kafi, sv. 3, str. 138.

¹⁰ Usul al Kafi, sv. 4, str. 418.

¹¹ Usul al Kafi, sv. 8, str. 167.

¹² Al Mahajjat al Beyda, sv. 1, str. 352.

¹³ Bihar al Anwar, sv. 74, str. 82.

¹⁴ Bihar al Anwar, sv. 64, str. 248.

¹⁵ Misbah al šariáh, pogl. 5.; Mustadrak al-wasail, knjiga Al-salat

¹⁶ Bihar al Anwar, sv. 74, str. 74.

¹⁷ Wasail al šiáh, sv. 4, str. 688.

¹⁸ Bihar al Anwar, sv. 81, str. 249.

I rekao je: “Zar se ne boji onaj koji okreće svoje lice na namazu da bi njegovo lice moglo postati poput magarčeva?”¹⁹

Rekao je i: “Ko obavi dva rekata namaza i pritom zaboravi na ovaj svijet, Allah će mu oprostiti njegove grijehе.”²⁰

Poslanik je, također, rekao: “Nekima bude prihvaćena samo polovina namaza, ili trećina, ili četvrtina, ili petina, ili čak desetina. Drugima namaz biva odbačen poput iznošene odjeće i bačen u lice njegovom vlasniku. Od tvog namaza pripada ti smo onoliko koliko je obavljeno prisutnošću srca.”²¹

A Imam Bakir, mir nek je na nj, kaže: Božiji Poslanik je rekao: “Kad rob vjernik ustane da obavi namaz, Bog Svevišnji obrati se na nj sve dok ne završi s namazom. On rasprostre sjenu Svoje milosti nad njegovom glavom, a meleki se okupe oko njeg sve do nebeskih horizonata. Onda Allah naredi melekima da stanu iznad klanjača i kažu mu: ‘O klanjaču, kad bi znao Ko te gleda i Kome se obraćaš, ne bi nikad pogledao na drugu stranu niti prestao s tim što činiš.’”²²

Od Imama Sadika, mir neka je na nj, prenosi se: “U srca se ne jave žudnja i strah da mu (takvom srcu) ne bude propisan ulazak u Džennet. Zato, kad obavljaš namaz, usredsredi svoje srce na Boga. Jer nema vjernika koji pri namazu i dovi svoje srce obrati Bogu, a da se Bog ne obrati njemu i uvede ga u Džennet.”²³

Od Imama Bakira i Sadika, mir neka je na obojicu, prenosi se: “Ne pripada ti od tvog namaza doli onaj dio u kome si svoje srce obratio Bogu. Pa ako se obavi pogrešno ili se zanemare njegovi adabi, tim namazom bit će udaren u lice onaj koji ga tako obavi.”²⁴

Od Imama Bakira, mir neka je na nj, prenose se ove riječi: “Od namaza roba Božijeg njemu samom pripada polovina, trećina ili petina. I neće mu pripasti osim onoliko koliko srcem svojim u njemu nazočio. Nama je propisan dobrovoljni namaz (nafila) kako bi bili nadoknađeni nedostaci naših obaveznih namaza.”²⁵

Imam Sadik, mir neka je na nj, kaže: “Kad stupiš u namaz, usredsredi se na nj, jer tada će se Allah usredsrediti na tebe, a budeš li nemaran i Allah će biti nemaran prema tebi. Pa, ponekad se ne uzdiže od klanjačeva namaza osim trećina, četvrtina ili šestina, to jest onoliko koliko se klanjač uistinu okrene namazu dok ga obavlja, a Allah ne daruje nemarnome.”²⁶

Objašnjenje kako ljubav prema ovom svijetu uzrokuje rastresenost svijesti

Poslanik Božiji, mir i Božiji blagoslov neka je na nj i njegove, kaže: “Kadkad mi na srce padne neka prašina, pa od Boga po sedamdeset puta dnevno tražim oprost.”²⁷

U Al-Kafiju nalazimo da Imam Sadik, mir neka je na nj, kaže: “Vrelo svakog grijehа jeste ljubav prema ovom svijetu.”²⁸

¹⁹ Mustadrak al-wasa'il, knjiga Al-salat, pogl. 2., hadis 20.

²⁰ Mustadrak al-wasa'il, knjiga Al-salat, pogl. 2., hadis 13.

²¹ Bihar al Anwar, sv. 81, str. 260.

²² Mustadrak al-wasa'il, knjiga Al-salat, pogl. 2., hadis 22.

²³ Wasa'il al šia'h, sv. 4, str.687., knjiga Salat, pogl. 3., hadis 3.

²⁴ Wasa'il al šia'h, sv. 4, str.687., knjiga Salat, pogl. 3., hadis 1.

²⁵ Ilal al šara'a, sv. 2., pogl. 24., hadis 2.

²⁶ Mustadrak al-wasa'il, knjiga Al-salat, pogl. 3., hadis 2.

²⁷ Mustadrak al-wasa'il, pogl. 22., hadis 1.

Imam Sadik, mir neka je na nj, kako vidimo iz Misbah al Šariáh, kaže: “Ovaj svijet je poput tijela kome je glava oholost, oči požuda, uši gramzivost, jezik licemjerstvo i samoljublje, ruke strasti, noge taština, srce zaborav. Njegov život jeste ništavan, a plod mu je propast. Ko god ga zavoli, uzoholi se. Ko ga smatra dobrim, zauzvrat na dar dobije škrtost i gramzivost. Onoga ko ga traži ne zapadne ništa osim požude. Onome ko ga štuje obući će odjeću licemjerstva. Onaj ko ga želi postaje tašt i samozadovoljan. Onog ko mu vjeruje učini nemarnim. Obori onog ko cijeni njegove ukrase, a onoga ko ih nastoji sakupiti učini škrcem i baci u Vatru.”²⁹

Daylami u Iršadul-qulubu prenosi od hazreti Alija Poslanikov hadis u kome kaže: “U noći Miradža Bog mi reče: ‘O Ahmede, ako bi rob Moj imao namaza koliko svi na nebesima i Zemlji, postio koliko svi na Zemlji i nebesima, bio krotak poput meleka i nosio odjeću isposnika, uočim li u njegovom srcu i zrno ljubavi prema zemnom svijetu ili časti na zemnom svijetu, položaju i ovosvjetskim ukrasima, neće mu biti dopušteno da boravi u Mojoj bliskosti. Iščupat ću iz njegovog srca Moju ljubav, zamračit ću ga tako da me zaboravi i neće mu dati da okusi Moje ljubavi.’”³⁰

U Kafiju se od Imama Bakira, mir neka je na nj, prenosi: “Primjer onoga ko žudi za Ovim svijetom je poput primjera svilene bube: što više oko sebe omotava nit, to je dalje od spasenja, sve dok na kraju ne umre u očaju.”³¹

Imam Sadik, mir neka je na nj, kaže: “Ovaj svijet je poput morske vode: što žedan čovjek više pije, biva sve žedniji.”³²

O srčanim propisima pri pristupu vodi za očišćenje

Imam Sadik, mir neka je na nj, kaže: “Kad odlučiš da se obredno očistiš i uzmeš abdest, obrati pažnju na vodu onako kako obraćaš pažnju na Allahovu milost, jer Allah je vodu učinio ključem približavanja Njemu i moljenja od Njeg, te predvorjem za službu Njemu. I kao što Božija milost čisti grijehe Njegovih robova, tako voda, i ništa drugo, pere vanjske nečistoće. I porazmisli o svojstvima vode, njenoj profinjenosti, čistoći, blagodarnosti i blagoslovljenosti, jer ona se nudi svima. Iskoristi je za čišćenje onih dijelova tijela za koje ti je Allah naredio da ih očistiš. Izvrši te propise u skladu s onim što je obavezno i onim što je Allah pohvalio, jer u svakom od tih propisa mnoga je korist, pa ih poštuj. Uskoro će ti biti jasno predočena korist od svakog od njih.

U ophođenju s Božijim robovima budi poput vode koja svim stvarima daje ono što im pripada ne mijenjajući svoje značenje i suštinu. I razmisli o riječima Poslanika Božijeg, mir i blagoslov neka je na nj i njegove, koji kaže: ‘Iskreni vjernik je poput vode.’

Tvoja čistota spram Boga Svevišnjeg u svom tvom izvršavanju Njegovih naredbi mora biti poput čistote vode koja se spušta s nebesa i koja se zove ‘onom koja čisti’. Očisti svoje srce strahom od Boga i sigurnim uvjerenjem u trenucima dok čistiš tijelo uzimajući abdest.”³³

²⁸ Usul al Kafi, knjiga Al iman wa al kufr, pogl. Hubb al dunja wa al hers alejha, hadis 1.

²⁹ Misbah al šariáh, pogl. 32.

³⁰ Iršad al qulub, sv.1, str. 206.

³¹ Usul al Kafi, sv. 3, str.202.

³² Usul al Kafi, sv. 3, str.202.

³³ Misbah al šariáh, al bab al ášir, fi al taharah

Ponešto o srčanim i unutarnjim propisima abdesta

Imam Reza, mir neka je na nj, kaže: “Naređeno je uzimanje abdesta tako da se Božiji rob očisti prije nego stane pred Silnog onda kad hoće da mu se obrati kako je naređeno. Rob treba da se očisti od prljavštine i nečisti. A u tome su i druge koristi poput odbacivanja nemarnosti, ukljanjanja pospanosti i čišćenja srca za stajanje pred Silnim. I obavezno je pranje lica, ruku, tjemena i nogu. To zato što rob stojeći pred Silnim pokazuje upravo ove dijelove tijela. Svojim licem on se spušta na sedždu i iskazuje skrušenost, ruke ispruža moleći i zazivajući Boga, tražeći od Njega, svoje tjeme saginje pred Istinitim na rukuu i sedždi, a na nogama stoji i sjedi.”³⁴

U jednoj predaji iz *‘Ilal al šerâ’e* kaže se: “Grupa židova dođe Poslaniku Božijem, mir i blagoslov neka je na nj i njegove, da bi mu postavili neka pitanja. Pored ostalog, pitali su: ‘Kaži nam, o Muhammede, zašto se abdeste baš ovi dijelovi tijela, jer oni su ionako najčistiji?’, a on im odgovori: ‘Pošto Iblis zavede Adema, on (Adem) pristupi drvetu i to bijaše prvi korak učinjen na putu grijeha. Onda ubra ono što je bilo na stablu i pojede to, pa s njegovog tijela odletje ono što ga je odijevalo i ukrašavalo. Adem se tad uhvati rukama za glavu i zaplaka. Nakon što mu Bog oprost, njemu i njegovom potomstvu bi naređeno da peru ova četiri dijela tijela. Bog mu naredi da pere lice koje je bio upravio ka drvetu. Naredi mu da pere ruke do lakata, jer njima je brao plod drveta. Naređeno mu je da potare glavu, jer za nju se bijaše uhvatio kad vidje šta je učinio. I naređeno mu je da potare noge jer je njima koračao u grijeh.’”³⁵

U hadisu iz *Misbah al Šari’ah*, se kaže: “I očisti svoje srce bogobožnošću i sigurnim uvjerenjem dok čistiš svoje tijelo vodom.”³⁶

O džanabetu i gusulu i nekim njegovim srčanim propisima

Šejh Saduq, Allah bio zadovoljan njime, u svojoj zbirci prenosi ovu predaju: “Skupina židova dođe Vjerovjesniku, mir i blagoslov neka je na nj i njegove, pa najučeniji među njima upita: ‘Zašto je Bog naredio gusul nakon džanabeta, a nije naredio gusul nakon velike i male nužde?’ Vjerovjesnik, mir i blagoslov neka je na nj i njegove, reče: ‘Nakon što je Adem jeo sa drveta, ono uđe u njegove žile, kožu i kosu. Kad čovjek opći sa ženom, (sjemena) tekućina izlazi iz svake njegove žile i dlake. Zato je Svevišnji gusul od dženabeta učinio Ademovom potomstvu obaveznim do Dana Sudnjeg.’”³⁷

U jednoj predaji, Imam Reza, mir neka je na nj, kaže: “To što je gusul naređen nakon dženabeta, a nije nakon nužde, koja je veća nečist, jeste zato što prilikom spolnog općenja u dženabetu čovjek učestvuje svom dušom, u onom što istječe napolje učestvuje cijelo tijelo, dok izmet nema veze s čovjekovom dušom već se radi o hrani koja na jedna vrata uđe a na druga izađe.”³⁸

³⁴ Ujun akhbar al Rida, sv. 2., str. 104.

³⁵ ‘Ilal al šaraia, sv. 1., str. 280.

³⁶ Misbah al šari’ah, pogl. 10.

³⁷ Wasail al ši’ah, sv. 1., str. 466.

³⁸ Wasail al ši’ah, hadis 4.

O općim propisima odjeće

Zapovjednik vjernika, mir neka je na nj, kaže: “Ko oblači skupocjenu odjeću neminovno je ohol, a mjesto oholim je u Vatri.”³⁹

Imam Sadik, mir neka je na nj, kaže: “Bog Svevišnji objavio je jednom od Svojih poslanika: ‘Reci vjericima da ne oblače odjeću Mojih neprijatelja, neka ne jedu ono što jedu Moji neprijatelji i neka ne hode onako kako hode Moji neprijatelji, da ne bi i sami postali Mojim neprijateljima.’”⁴⁰

Poslanik Božiji, mir i blagoslov neka je na nj i njegove, kaže: “Onog ko na Ovom svijetu nosi odjeću časti Allah će na Onom svijetu odjenuti u odjeću poniženja.”⁴¹

Imam Džafer Sadik, mir i blagoslov nek je na n, kaže: “Najukrašenija odjeća za vjernika je odjeća bogobojažnosti, a najudobnija odjeća vjerovanja, Uzvišeni Bog je rekao: ‘Najbolja odjeća je odjeća bogobojažnosti.’ (Al-Baqara, 257.) A što se spoljašnje odjeće tiče, ona je blagodat od Boga Uzvišenog, da bi potomci Ademovi svoja stidna mjesta pokrili. Ovo je potrebna blagodat kojom je Bog Uzvišeni obasuo Ademovo potomstvo i nije je dao nijednom drugom stvorenju. Za vjernika ona je sredstvo koje mu koristi u izvršavanju onoga što mu je Bog propisao. A najbolja odjeća za tebe ja ona koja te ne odvraća od sjećanja na Boga i ne umanjuje tvoju svijest o Njemu zaokupljajući te stvarima mimo Njega; ona koja te približava zahvalnosti Njemu, sjećanju na Nj i spominjanju imena Njegova, kao i dostojnoj pokornosti zapovjedima Njegovim. Zato se kloni odjeće koja te, po obliku i materijalu od kojeg je pravljena, udaljava iz Prečiste blizine Njegove. I znaj da u odjeći, kao i svim stvarima koje svakodnevno koristimo i koje nas okružuju postoje i činioци koji uzrokuju nemarnost našu spram Istine i zaokupljenost Ovim svijetom, ostavljajući loše tragove u tvom slabašnom srcu i usađujući u tebe mnoge loše osobine poput slavloljubivosti, oholosti, arogancije; a sve to uzrokuje tešku bolest srca. I kada si obukao odjeću vanjštine, sjeti se kako je Bog Uzvišeni prekrrio tvoje grijehе milošću Svojom. I kad si prekrrio svoju vanjštinu odgovarajućom odorom, ne budi nemaran prema odjeći unutarnjoj i prekrij nutrinu svoju istinoljubivošću i iskrenošću. Unutarnjost svoga bića prekrij strahopoštovanjem i ustezanjem, a vanjštinu pokornošću. I uzmi pouku iz milosti Božije kojom ti je darovao odjeću da bi prekrrio njome svoje tjelesne mahane i stidna mjesta, a otvorio pred tobom vrata pokajanja i povratka Njemu da bi ti mogao prekriti stidna mjesta svoje nutrine-grijehе i osobine loše. I ne objelodanuj ničiju mahanu i ne osramoti nikoga, jer ni Bog Uzvišeni nije objelodanio o tebi ono čemu je iznad tebe. I zaokupi se svojim mahanama kako bi ti se otvorila vrata samopopravljanja. I ne bavi se onim što ti ne može pomoći. Čuvaj se da ne bi svoj život potrošio za djela drugih i da ne bi tvoja djela bila pisana u njihovim listovima i da drugi ne bi trgovali tvojim najvrijednijim imetkom, čime bi se u propast odveo. Jer, nemarnost prema grijesima sopstvenim najveća je nepogoda koju Bog može dati čovjeku na svijetu Ovom, jer čovjek tada ne poseže za ispravljanjem vlastite duše; a to je i najjače sredstvo patnje na Budućem svijetu. A kad rob Božiji zaokupljen pokornosti Njemu i spoznavanjem vlastitih nedostataka, kloneći se svega što vjera Božija smatra mahanom, on će biti pošteđen nepogoda, zaroniti u beskrajno more Milosti Božije i dosegnuti vrijedne dragulje mudrosti i govora. A ako zaboravi svoje grijehе i ne spozna svoje nedostatke oslanjajući se samo na svoju snagu, nikada neće postići sreću i blagostanje.”⁴²

³⁹ Mustadrak al Wasa'il, kitab al salah, abvab ahkami al malabis, pogl. 16., hadis 5.

⁴⁰ Al Džavahir al Saniyyah, bab Abi Abdullah Džafer ibn Muhammed al Sadik, hadis 60.

⁴¹ Mustadrak al Wasa'il, kitab al salah, abvab ahkami al malabis, pogl. 12, hadis 2.

⁴² Misbah al šari'ah, pogl. 7., O odjeći.

O nekim propisima orijentacije u namazu

Od Imama Sadika, mir njemu, prenosi se: “Kada se okreneš Kibli, zaboravi svijet Ovaj i sve što je na njemu, i cijeli svijet stvoreni. I očisti srce svoje od svega što te zaokuplja i odvraća tvoju pažnju od Uzvišenog Allaha. I osmotri tajnom svojom Veličanstvo Allahovo; i sjeti se trena kad ćeš biti u Ruci Njegovoj ‘na Dan kad će se svakome pokazati njegova djela i kad će svako okrenuti se svome Gospodaru Istinitom’ (Junus, 30). Pa stani, zato, pred Njeg, korakom straha i nadanja.”⁴³

O odredbama namaza

Imam Ali, mir neka je na nj, kaže: “Najbolji među ljudima je onaj ko čini ibadet, ko je raširio svoja njedra za nj; onaj ko ibadet dušom voli, a tijelom ga čini te se ne upušta ni u šta drugo. Takav se ne brine hoće li kroz Ovaj svijet proći s mukom ili lahko.”⁴⁴

O nekim pravilima i tajnama četiri tekbira u ezanu i ikamet

Zapovjednik vjernika, mir neka je na nj, kaže: “Riječi *Allahu Ekber* odriču svako opisivanje Boga. Mujezin tim riječima kaže: Bog je veći nego što onaj ko Ga opisuje Njegovim Svojstvima može pojmiti. Opisatelj Ga opisuje u skladu sa vlastitim razumjevanjem, a ne u skladu s onim kakav On zaista jeste, a Bog je mnogo ponad onog što onaj koji Ga opisuje shvata od Njegovih Svojstava.”⁴⁵

Imam Džafer Sadik, mir neka je na nj, u jednoj predaji kaže: “Kad izgovoriš tekbir, sve što je između Arša i zemlje smatraj sitnim pred Svevišnjim, Jer, kad neko donese tekbir, a Bog opazi da se njegovo srce ne slaže s onim što jezik govori, Svevišnji kaže: ‘O lažljivče, pokušavaš li to Mene prevariti?! Kunem se Svojom Čašću i Veličinom da ću ti uskratiti tu slast da te spomenem, uskratit ću ti Svoju Bliskost i neću odgovoriti na tvoje moljenje.’”⁴⁶

Muhammed ibn Jaqub prenosi od Imama Sadika, mir njemu: “Kad god izgovoriš ezan i ikamet, iza tebe obavljaju namaz dva reda meleka; a ako izgovoriš samo ikamet-jedan red meleka.”⁴⁷ Predaja sa ovakvim sadržajem je mnogo, a u nekima se čak navodi kako je dužina jednog reda meleka od Istoka do Zapada.⁴⁸

O nekim duhovnim propisima posvjedočenja poslanstva

Od Imama Bakira, mir nek je na nj, se prenosi da je rekao: “Ako neko provodi noći u ibadetu, a dane u postu, ako sav svoj imetak podijeli onima kojima je potreban, ako čitav svoj život provede na hadždžu, ali ako ne spozna vilajet Valijullaha koji će biti njegovim vodičem, takva osoba nema nagradu kod Boga Uzvišenog, niti se ubraja u vjernike.”⁴⁹

⁴³ Misbah al šariáh, pogl. 13.; Mustadrak al Wasail, pogl. 2., hadis 9.

⁴⁴ Wasail al šiáh, sv. 1, str. 61.

⁴⁵ Bihar al Anwar, sv. 81, str. 131.

⁴⁶ Misbah al šariáh, pogl. 13.

⁴⁷ Furu'al Kfi, sv. 3., str. 303.

⁴⁸ Vidi: Savab al eamal, str. 54.

⁴⁹ Usul al Kafi, sv. 3, str. 30.

O kijamu

U hadisu iz *Falah al Sa'ila* od Sejjid Ali ibn Tavusa prenosi da Imam Sadik, mir neka je na nj, kaže: “Namaz nije potpun osim kod onog ko je obavio potpun taharet (čišćenje) i sasvim dozrio, pa potpuno poštiva prava namaza, držeći se daleko od šejtanskog zavođenja i zastranjenja. Takav poznaje Boga i skrušen je pred Njim. On postojano stoji u stanju između straha i nade, strpljivosti i zabrinutosti; on kao da vidi ono što mu je obećano i osjeća ono čime mu se prijete. On slavi Boga svojom dušom, odabrao je za sebe Njegov put, spušta svoje lice u prašinu pred Njim i ne dopušta nevoljkosti da prodre u njegovo srce, prekinuo je svaku naklonost prema svemu osim prema Bogu, obraćen samo Njemu, nalazi se u Njegovom prisustvu i od Njega traži pomoć. Obavi li se namaz ovako, to će biti namaz kakav nam je naređen. To je namaz koji čuva od šejtana i opačine.”⁵⁰

Muhammed ibn Jqub prenosi da je Imam Zejnul-Abidin, mir neka je na nj, rekao: “Pravo tvog namaza jeste da znaš da je to stupanje u prisustvo Milostivog i da znaš da u namazu stojiš pred Bogom. Pošto to shvatiš, bit ćeš dostojan da staneš na namaz onako kako na namaz staje slabi rob, potrebit i ustrašen, u strahu od Božije kazne i s nadom u Njegovu Milost, skrušen i ponizan, slaveći Onog pred Kojim stoji krajnje smireno, dostojanstveno, pokorno, moleći Ga srcem i tražeći oslobođenje svoje duše ogrezle u grijeha i grijesima upropaštene. Položaj Onoga pred Kojim stoji drži velikim. A nema snage ni moći osim kod Boga.”⁵¹

Božiji Poslanik, mir i Božiji blagoslov neka je na nj i njegove, govorio je: “Služi svog Gospodara kao da Ga vidiš, jer ako ti ne vidiš Njega, pa On, zaista, vidi tebe.”⁵²

Od Imama Reze, mir neka je na nj, prenosi se: “Kad se digneš da obaviš namaz, ne obavljaj ga nevoljko, pospano, žurno ili bezobzirno, već namaz obavi smireno skrušeno. Budi u namazu ponizan i smjeran. Učini da budeš u stanju između straha i nade, stalno zabrinut i obuzet strepnjom. Jer, ti stojiš pred Njim onako kako odbijegli i grijешni rob stoji pred svojim Gospodarom, ponizno, peta položenih jedna pored druge, postojano, ne gledajući lijevo niti desno, znajući da, ako ti ne vidiš Njega, On, zasigurno, vidi tebe.”⁵³

O nekim važnim propisima ihlasa (iskrenosti)

Božiji Poslanik, mir i Božiji blagoslov neka je na nj i njegove, govorio je: “Svakom pripada ono što je njegov nijet (namjera). Onaj kome je cilj Bog i Njegov Poslanik, on će iseliti k njima. A onaj kome je cilj Ovaj svijet i brak s nekom ženom, pa iselit će onome što želi.”⁵⁴

O onima koji niječu istaknute položaje arifa i ponešto o kvaziučenicima

Imam Sadik, mir nek je na nj, kaže: “Postoji među ulemom grupa onih koji vole da stječu znanje, ali ne vole podučavati druge. Takvi će se naći na prvom katu Džehennema. Druga grupa su oni koji daju savjet, ali im je mrsko da drugi njih posavjetuju. Takvi su na drugom katu Džehennema. Naredna grupa su oni koji svoje znanje pružaju velikodostojnicima i bogatašima, ali ga uskraćuju slabima i siromašnima. Oni će se naći na trećem džehennemskom katu. Postoje i oni učenjaci koji

⁵⁰ Fallah al-sa'il, str. 23.

⁵¹ Mustadrak al-wasa'il, knjiga Al-salat, pogl. 2., hadis 3.

⁵² Bihar al Anwar, sv. 74, str. 74.

⁵³ Mustadrak al-wasa'il, knjiga Al-salat, pogl. ..., hadis 7., str. 101.

⁵⁴ Mustadrak al-wasa'il, advab muqdamah al-ibadat, pogl. 5., hadis 5.

se u svom znanju ophode kao vladari tirani: rasrde se ako im se neko suprostavi u mišljenju i ne složi se s njima. Oni su na četvrtom katu Džehennema. Sljedeća grupa su oni koji preuzimaju stavove jevreja i kršćana i onda to predstavljaju kao vlastite stavove i vlastito znanje. Oni će se naći na petom katu Džehennema. Potom slijedi grupa učenjaka koji daju sebi za pravo da donose fetve i uvijek su spremni ljudima reći: 'Pitajte mene!', a mnogo je toga što ne razumjevaju, a Bog ne voli one koji se prihvataju onoga čega nisu dostojni – pa će se ova grupa naći na šestom katu Džehennema. I posljednja grupa su oni koji svoje znanje koriste kao sredstvo za stjecanje ugleda i položaja. Takvi su na sedmom katu Džehennema."⁵⁵

Al-Kulayni, Allah bio zadovoljan njime, prenosi u Kafiju, riječi Imama Bakira, mir neka je na nj: "Vatra je stanište onom ko traži znanje zato da bi se njime hvalio među učenjacima, raspravljao s nezalicama ili privlačio na sebe pažnju ljudi."⁵⁶

Također, on nam prenosi da je Imam Sadik, mir neka je na nj, rekao: "Kad vidite učenjaka da voli Ovaj svijet, optužite ga da ne voli svoju vjeru, jer svako traži ono što voli." A rekao je i: "Bog Svevišnji objavio je Davudu, mir neka je na nj: 'Ne stavlja između Mene i sebe učenjaka koji teži za Ovim svijetom, jer on će te odvesti od Moje ljubavi. Oni su ti koji pljačkaju Moje robove koji Me traže. Najmanje što ću takvima uraditi jeste da ću učiniti da izgube osjećaj slasti u obraćanju Meni."⁵⁷

Razmišljanje pri učenju Kur'ana

Prenosi se da je Poslanik Božiji, mir i blagoslov neka je na nj i njegove, pošto je objavljen ajet: "U stvaranju nebesa i Zemlje i u izmjeni noći i dana su, zaista, znamenja za razumom obdarene", rekao: "Teško onom ko ovo prouči, a ne razmisli o tome."⁵⁸

Riječi hazreti Alija, mir njemu: "Učite Kur'an. On je proljeće srca. I tražite lijeka u svijetlu njegovu, jer on liječi ono što je u vašim prsima."⁵⁹

"Doista je Allahovih devedeset i devet Imena, pa ko ih bude znao ući će u Džennet."⁶⁰

"Duh vjernika bliži je Bogu nego sunčeva zraka Suncu."⁶¹

U vjerodostojnoj predaji rečeno je: "Moj rob Mi se približava neobaveznim djelima sve dok ga Ja ne zavolim. Akad ga zavolim, postajem uho kojim on sluša, oko kojim gleda, jezik kojim govori i ruka kojom djeluje."⁶²

Prenosi se da je Imam Baqir, mir neka je na nj, rekao: "O Sa'de, izučavajte Kur'an. Jer Kur'an će se na Danu sudnjem pojaviti u najljepšem obliku."⁶³

Imam Sadiq, mir nek je na nj, je govorio: "Kad Svevišnji okupi sve ljude, prve i posljednje, Kur'an će doći među njih u liku čovjeka neviđene ljepote."⁶⁴

⁵⁵ Al-Khisal, sv. 2., str. 352.

⁵⁶ Usul al Kafi, sv. 1, str. 59.

⁵⁷ Usul al Kafi, sv. 1, str. 59.

⁵⁸ Nur al-Sekqalayn, sv. 1, str. 350.

⁵⁹ Nahdž al-belagah, Fejz al islam, str. 330, govor 109.

⁶⁰ Bihar al Anwar, bsv. 4, str. 186-187.

⁶¹ Usul al Kafi, sv. 3, str. 242.

⁶² Usul al Kafi, sv. 4, str. 53.

⁶³ Usul al Kafi, sv. 7, str. 394.

⁶⁴ Usul al Kafi, sv. 4, str. 394.

Hazreti Baqirov, mi neka je na nj, hadis: “Poslanik Božiji rekao je: ‘Ja, knjiga Allahova i moj Ehli-bejt bit ćemo prvi koji će izaći pred Svemogućeg i Silnog, a onda će biti izveden moj ummet, pa ću ih upitati: Šta ste učinili s Knjigom Božijom i mojim Ehli-bejtom?’”⁶⁵

U jednom hadisu Bog Svevišnji obraća se Kur'anu: “Tako mi Moje časti, Veličine, i Moga položaja, počastiti ću onoga ko tebe počasti i prezret ću onoga ko tebe prezre.”⁶⁶

Prenosi se od hazreti Sadiqa: “U Kur'anu je mjesto svijetla upute i kandilji mračnih noći. Pa neka požuri požuritelj svoj vid, kao što tražitelj svijetlosti korača putem osvijetljenim u dubini noći...”⁶⁷

Hazreti Ali, mir njemu, je rekao: “Istinski fakih je onaj koji ne ostavlja Kur'an zbog napora i nevoljkosti kako bi se posvetio nečemu drugom. Znaj da nema dobra u znanju koje nije praćeno razumjevanjem dubokim. I nema dobra u čitanju koje nije praćeno promišljanjem, niti ibadeta koji nije praćen dubokim zaranjanjem u smisao.”⁶⁸

Prenosi se od Poslanika, s.a.v.a., da je rekao: “Nositelji Kur'ana arifi su iz Dženneta.”⁶⁹

Poslanik, s.a.v.a., je rekao: “Allah voli onoga ko se Njega mnogo sjeća.”⁷⁰

Prenosi se od hazreti Sadiqa: “O sine Ademov, sjeti Me se kod sebe, pa ću se i Ja sjetiti tebe; sjeti Me se u samoći, i Ja ću se tebe sjetiti. O sine Ademov, sjeti Me se u društvu, pa ću se i Ja tebe sjetiti u društvu boljem od tvoga.”⁷¹

Hazreti Sadiq je rekao: “Ko god se u društvu sjeti Boga Uzvišenog, Bog se sjeti njega u društvu svih meleka Svojih.” (Wasa'il al-ši'ah, sv. 4., str. 1185.)

“Ko četrdeset jutara osvane u iskrenosti prema Bogu, mudrost će iz njegovog srca poteći na njegov jezik.”⁷²

Zapovjednik vjernih, mir neka je na nj, u Munadžatuš-šabaniyyah: “Moj Bože, podari mi potpunu srčanu povučenu Tebi.”⁷³

O nekim propisima utjecanja Bogu (isti'aza)

Riječi Božijeg Poslanika, s.a.v.a.: “Utječem se Allahovom plemenitom Licu i Njegovim riječima koje ne može mimoći nijedno dobro i loše djelo od zla onoga što silazi sa neba i onoga što se uzdiže ka nebu; i od zla što silazi na Zemlju i što izranja iz nje; i od zla smutnje noći i dana; i od zla onih koji kucaju na vrata noću i danju osim ako onaj koji kuca sa sobom donosi dobro.”⁷⁴

“Tražim utočište u Allahovim riječima.”⁷⁵

Hadis iz Kafija: “Allah je stvorio Volju kroz nju samu, a onda je kroz Volju stvorio sve stvari.”⁷⁶

Ibn Abbas, Allah bio zadovoljan njime, govorio bi: “Ovo dvoje (Rahman i Rahim) dva su imena milosrđa, od kojih je jedno milosrdnije od drugog. Rahman znači milosnik, a Rahim znači Onaj Koji je milostiv prema robovima svojim dajući im opskrbu i blagodati.”⁷⁷

⁶⁵ Usul al Kafi, sv. 4, str. 400.

⁶⁶ Usul al Kafi, sv. 4, str. 400. hadis 14.

⁶⁷ Usul al Kafi, sv. 4, str. 400.

⁶⁸ Ma'ani al ahbar, str. 226.

⁶⁹ Ma'ani al ahbar, str. 323.; Al Hislav, sv. 1, str. 28.

⁷⁰ Usul al Kafi, sv. 4., str. 255.

⁷¹ Wasa'il al-ši'ah, sv. 4., str. 1185.

⁷² Bihar al-Anwar, sv. 67., str. 242.

⁷³ Bihar al-Anwar, sv. 91., str. 99.

⁷⁴ Bihar al-Anwar, sv. 91, str. 215.

⁷⁵ Eqbal al-'amal, str. 640.

⁷⁶ Usul al Kafi, sv. 1, str. 149

⁷⁷ Dželaludin Sujuti: Al-Durrul al Mansur fi al Tafsir Bi-l-Ma'sur, sv. 1, str. 9.

Jedne prilike, hazreti Baqir, mir njemu, izlazeći iz kuće je vidio da mu nema konja, pa je rekao: “Ako ga nađem, zahvalit ću Uzvišenom Bogu na način dostojan Njega.” Kada je konj pronađen, on je uzjahao, popravio svoju odjeću i onda kazao: ‘Elhamdulillah!’”⁷⁸

Od Božijeg Poslanika, s.a.v.a., se prenosi da je rekao: “La ilahe illallah je pola mjere, a mjera je puna kada se doda elhamdulillah.”⁷⁹

Od Poslanika, s.a.v.a., se takođe prenosi da je rekao: “Riječ roba Božijeg elhamdulillah kad je izgovori teža je od sedam nebesa i sedam Zemalja.”⁸⁰

Od Poslanika se prenose i slijedeće riječi: “Kada bi Bog Uzvišeni podario jednom Svome robu cijeli svijet, pa rob kazao elhamdulillah, njegove riječi bile bi teže od onoga što mu je podareno.”⁸¹

Poslanik, s.a.v.a., je takođe rekao: “Uzvišenom Bogu ništa nije drago kao kada neko izgovori riječ elhamdulillah. Zato i Sam iskazuje hvalu sebi upravo ovim riječima.”

Prenosi se da je Imam Reza, mir s njime, rekao: “Vama će se stvorenja vratiti i pred Vama će račun polagati... Bog je zbog vas započeo stvaranje i s vama ga je okončao.”⁸²

“O sine Ademov, sve Sam stvorio zbog tebe, a tebe sam stvorio zbog Sebe.”⁸³

Od Božijeg Poslanika, s.a.v.a., se prenosi: “Kad bi vas konopcem spustili u zemlje najniže, Bogu biste bili spušteni.”⁸⁴

Hazreti Dzafer Sadiq, mir neka je na nj, u jednoj predaji kaže: “Nema mjesta gdje nije On, a ni jedno mjesto Ga ne obuhvata, niti je On na nekom mjestu prisutniji nego na drugom.”⁸⁵

Hazreti 'Ali Naqi, mir neka je na nj, kaže: “Znaj da, dok je On na zemaljskim nebesima, istodobno je na aršu. Pred Njegovom Vlašću i Moći sve je jednako.”⁸⁶

Časni Poslanik, s.a.v.a., je rekao, prikazujući pritom na dava prsta na ruci: “Ja i Dan sudnji smo poput ove dvojice.”⁸⁷

Zapovjednik vjernika, hazreti 'Ali, mir neka je na nj, je rekao: „Potpunost tevhida jeste zanijekati pripisivanje svojstava Njemu.“ (Usul ak Kafi, sv. 1, str. 191)

Božiji Poslanik, s.a.v.a., je svojim štapom povukao tri linije i rekao: “Ova srednja linija jeste moj put.”⁸⁸

Imam Baqir, mir njemu, rekao je: “Mi smo srednja linija i Allahovi svjedoci.”⁸⁹

U jednom Poslanikovom, s.a.v.a., hadisu čitamo: “Najbolji u mojoj zajednici su pripadnici grupe srednje. Ko ih slijedi stići će ih, ako je ispred njih, njima će se vratiti.”⁹⁰

⁷⁸ Usul al Kafi, sv. 3, str. 152.

⁷⁹ Bihar al Anwar, sv. 90, str. 210., preneseno iz Amali Tusi, sv. 5, str. 314.

⁸⁰ Mustardak al wasa'il, izdanje Fondacije Al al Bejt, sv. 5, str. 314.

⁸¹ Mekarim al ahlaq, str. 30.

⁸² 'Uyun ahbar Rida, sv. 2, str. 272

⁸³ 'Ilm al-yaqin, sv. 1, str. 381.

⁸⁴ 'Ilm al-yaqin, sv. 1, str. 56

⁸⁵ Usul al Kafi, sv. 1, str. 180.

⁸⁶ Usul al Kafi, sv. 1, str. 180.

⁸⁷ Bihar al Anwar, sv. 2, str. 39.

⁸⁸ 'Ilm al Yaqin, sv. 2, str. 967.

⁸⁹ Usul al Kafi, sv. 1, str. 270.

⁹⁰ Lisan al Arab, made Namt, sv. 7, str. 417.

Ponešto o suri Fatihi i Ihalas

Poslanik Božiji, s.a.v.a., kazao je Džabiru ibn 'Abdullahu al-Ansariju: “Zar ne želiš da te poučim o najvrijednijoj suri koju je Allah objavio u Svojoj Knjizi?” “Oca i majku žrtvovao bih za tebe, Poslaniče Božiji! Naravno da želim; pouči me”, odgovori Džabir. Onda ga Poslanik nauči suru Fatiha i reče: “Zar ne želiš da ti kažem nešto njoj?”, pa pošto Džabir potvrdi, kaza: “Ona je lijek za svaku bolest osim smrti.”⁹¹

Ibn Abbas prenosi od Božijeg Poslanika, s.a.v.a.: “Sve ima svoju osnovu, a osnova Kur'ana je Fatiha, a osnova Fatihe bismillahirrahmanirrahim.”⁹²

Od Poslanika se takođe prenosi da je kazao: “Fatiha je lijek za svaki bol.”⁹³

Prenosi se da je hazreti Džafer Sadiq kazao: “Koga Fatiha ne izliječi, ništa ga drugo neće izliječiti.”⁹⁴

Prenosi se takođe da je hazreti Sadiq rekao: “Ne bi bilo ništa čudno da se u mrtvacu vrati duša pošto se nad njim sedamdeset puta prouči Fatiha.”⁹⁵

Poslanik Božiji, s.a.v.a., rekao je: “Ko prouči Fatihu piše mu se u sevab kao da je proučio dvije trećine Kur'ana”, a u drugoj inačici stoji: “... kao da je proučio čitav Kur'an.”⁹⁶

Ubay ibn ka'b priča: “Proučih Fatihu pred Vjerovjesnikom, pa on reče: ‘Tako mi Onoga u Čijoj je ruci moja duša, Allah u Tevratu, Indžilu i Zeburu nije objavio ništa poput Fatihe. Ona je majka Knjige i Sedam Ponavljajućih (ajeta). Podjeljenja je između Boga i Njegovog roba, pa će rob dobiti sve što zaište.’”⁹⁷

Huzejfe ibn Jeman prenosi od Božijeg Poslanika da je rekao: “Uzvišeni Bog pošalje svoju neizbježnu i zasluženu kaznu jednom narodu, pa dijete iz tog naroda pročita u Knjizi 'elhamdulillah' i Bog Uzvišeni odgodi kaznu za četrdeset godina.”⁹⁸

Ibn Abbas prenosi da jednom, dok su sjedili sa Poslanikom Božijim, spustio se melek i rekao: “Blago tebi na dva svijetla koja su ti darovana, a koja prije tebe nisu darovana ni jednom poslaniku Božijem – Fatihi i pečatu sure Beqara. Niko neće proučiti jedno njihovo slovo, a da njegovoj želji neće biti udovoljeno.”⁹⁹

Preneseno od hazreti Sadiqa, mir neka je nj: “Skupina židova dođe Poslaniku Božijem, rekavši: ‘Kaži nam o rodoslovlju svog Gospodara?!’ Poslanik im tri dana nije odgovorio, dok mu ne bi objavljeno: ‘Reci: On je Allah, Jedan...’”¹⁰⁰

Upitan o tevidu, 'Ali ibn Husayn, mir neka je na nj, kaže: “Allah Slavljeni zna da će u ‘posljednjem vremenu’ živjeti ljudi duboke moći poimanja. Zato je objavio suru Ihlas i ajete sure Hadid do ‘On zna svačije misli.’”¹⁰¹

Kažu da je Imam Baqir rekao: “Da sam za znanje koje mi je Bog podario našao onoga ko će ga prenijeti, poučio bih ga vjerovanju u Božije Jedinstvo, islamu, imanu i Šerijatu. Ali kako da se to desi meni kada još moj djed, Emir pravovjernih (hazreti Ali), nije našao prenosioca za svoje

⁹¹ Al-'Ayyashiev Tefsir, sv. 2, str. 779.

⁹² Madžma' al beyan, sv. 1, str. 17.

⁹³ Lisan al Arab, made Namt, sv. 7, str. 417; Al-'Ayyashiev Tefsir, sv. 2, str. 779.

⁹⁴ Al-'Ayyašijev Tefsir, sv. 1, str. 20; Bihar al Anwar, sv. 89. Str. 237.

⁹⁵ Tafsir al nur al Seqalejn, sv. 1, str. 4.

⁹⁶ Bihar al Anwar, sv. 89, str. 259.

⁹⁷ Madžma' al beyan, sv. 1, str. 17.

⁹⁸ Al Tafsir al kebir, sv. 1, str. 178.

⁹⁹ Mustadrak al wasa'il, knjiga Salat, pogl. 44, hadis 3; slična predaja i u Madžma' al beyan, sv. 1, str. 18.

¹⁰⁰ Usul al Kafi, sv. 1, str. 122.

¹⁰¹ Usul al Kafi, sv. 1, str. 125.

znanje; štaviše ispustio je bolni uzdah i sa minbera se obratio riječima: 'Pitajte me prije nego me izgubite. U mojim grudima skrito je veliko znanje; ah, a ja ne mogu naći nikog da ga prenese.'"¹⁰²

Od Imama Baqira se prenose riječi: "Blagoslovljen je onaj ko jedanput prouči: 'Reci: On je Allah Jedan...' Ako dva puta prouči ovu suru, blagoslovljen je on i njegova porodica, a ko je prouči tri puta blagoslov se izljeva na njega, njegovu porodicu i komšije. Onome ko je prouči dvanaest puta Bog će sagraditi u Džennetu dvanaest dvoraca. Hafizi Kur'ana reći će odvedite nas da vidimo dvorce tog i tog svog brata. Ko prouči stotinu puta spomenutu suru, bit će mu oprošteni grijesi koje je počinio tokom dvadeset i pet godina, osim krvarine i posezanja za tuđim imetkom. Onaj ko je prouči četiri stotine puta imat će nagradu kao kao četiri stotine šehida koje će pratiti četiri stotine konja i njihova prolivena krv. A ko je prouči hiljadu puta u toku jedne noći i dana neće umrijeti sve dok ne vidi svoj stepen u Džennetu."¹⁰³

Od njega se, također, prenosi: Božiji Poslanik, s.a.v.a., je rekao: "Ko god prouči stotinu puta: 'Reci: On je Allah Jedan' te potom ode na spavanje, Bog će mu oprostiti pedeset godina grijehova."¹⁰⁴

Od Imama Sadiqa prenosi se i ovaj hadis: "Otac mi je govorio da je Qul huvallahu ehad trećina Kur'ana, a qul ya eyyuhal kafirun njegova četvrtina."¹⁰⁵

Imam Sadiq prenosi da je Poslanik, s.a.v.a., klanjao dženazu Sa'adu ibn Mu'azu. Potom je rekao: "Sedamdeset hiljada meleka zajedno sa Džibrilom došli su i klanjali namaz na Sa'adovoj dženazi." Pitao sam Džibrila: "Čime je Sa'ad zaslužio Vaš namaz?" Odgovorili su: "Time što je i stojeći i sjedeći i dok je jahao i išao pješke i kad bi odlazio i dolazio učio: 'Reci: On je Allah Jedan...'"¹⁰⁶

Imam Sadiq prenosi od svojih poštovanih predaka a ovi od Selmana, mir neka je sa njim, koji je rekao: "Čuo sam od Božijeg Poslanika kako je rekao: 'Ko jedanput prouči: 'Reci: On je Allah Jedan' kao da je proučio jednu trećinu Kur'ana; ko prouči dva puta kao da je proučio dvije trećine Kur'ana ako ovo prouči tri puta proučio je cijeli Kur'an.'"¹⁰⁷

"Kome prođe petak a da nije proučio: 'Reci: On je Allah Jedan', te potom umre, umro je u vjeri Ebu Lehebovoj."¹⁰⁸

"Božija Knjiga neodvojiva je od mog bića sve dok mi ne pristupe na vrelu Kevser."¹⁰⁹

Imam Ali: "Doista, Njegov govor je Njegovo djelovanje."¹¹⁰

¹⁰² Al-tawhid, str. 88, poglavlje o tefsiru sure Ihlas, hadis br. 6.

¹⁰³ Usul al Kafi, sv. 4, str. 425, Knjiga fazl al Kur'an, hadis br. 1.

¹⁰⁴ Usul al Kafi, sv. 4, str. 425, Knjiga fazl al Kur'an, hadis br. 4.

¹⁰⁵ Usul al Kafi, sv. 4, str. 425, Knjiga fazl al Kur'an, hadis br. 7.

¹⁰⁶ Usul al Kafi, sv. 4, str. 425, Knjiga fazl al Kur'an, hadis br. 13.

¹⁰⁷ Wasail al-šihah, sv. 4, str. 868; Ma'aniy al Ahbar, str. 234.

¹⁰⁸ Sawab al-A'mal, str. 156, hadis 2.

¹⁰⁹ Usul al Kafi, sv. 1, str. 299.

¹¹⁰ Nahdž al-balagah, str. 537, govor 228.

O noći kadra

Šehab ibn 'Abdurabbe prenosi: "Rekao sam Imamu Sadiqu, mir neka je sa njim: 'Obavjesti me o Noći kadra.' Rekao je: '21. i 23. noć.'"¹¹¹

Abdulvahid ibn el-Mohtar el-Ensari prenosi da je pitao Imama Baqira, mir neka je s njim, o Noći kadra. Rekao je: "Ona je u dvjema noćima: 21. i 23." Rekoh: "Jednu od ove dvije spomeni samu." Reče: "Šta će biti ako ibadetiš u obadvije noći od kojih je jedna Noć kadra."¹¹²

Od Husana ibn ebu Alija se prenosi da je pitao Imama Sadiqa o Noći kadra. Rekao je: "Traži je u 19, 21. i 23. noći."¹¹³

Prenosi se od Imama Baqira, neka je na njega Božiji mir, da je rekao: "Ko provede bdijući Noć kadra, bit će mu oprošteni grijesi pa makar ih bilo koliko zvijezda na nebu ili bili teški koliko su teške planine ili ih bilo koliko morske pjene."¹¹⁴

"Prvo što je Allah stvorio bio je intelekt."¹¹⁵

Allahov Poslanik, s.a.v.a., o brojnosti meleka kaže: "Nebo odzvanja od glasova, a tako i treba, jer nigdje nema mjesta a da na njemu nije melek u stanju sedžde ili ruku'a."¹¹⁶

Imam Baqir, mir njemu, rekao je: "Onaj ko glasno prouči: 'Mi smo ga počeli objavljivati u Noći kadra' poput onoga je ko isuče mač na Božijem putu. A onaj ko tajno, u osami, prouči kao onaj je što okupan je krvlju na Božijem putu. Onome ko ovo prouči deset puta briše se hiljadu grijeha koje je počinio."¹¹⁷

Prenosi se da je Imam Sadiq, mir neka je sa njim, rekao: "Nijedan rob ne učini istinski ruku'u u ime Boga, a da ga On Uzvišeni ne obasja svjetlošću Svoje dobrote i ne dadne na mjesto u sjeni Njegovih odličnika i ne odjene ga odjećom Njegovih odabranika. Ruku je prvi a sedžda druga. Ko god s potpunom sviješću o Njegovoj zbilji učini prvo, dostojan je onog drugog..."¹¹⁸

Prenosi se da je Božiji Poslanik, s.a.v.a., rekao: "Rekao je Uzvišeni Bog: 'Ja vijesti o srcu roba ispunjenog ljubavlju, iskrenosti u pokoravanju Meni i zadobijanju Mog zadovoljstva nalazim tako što lično ravnam njegovim životnim potrebama i poslovima. A onaj ko se zabavi nečim drugim osim Mnome bit će ubrojan u podrugljivce i ime će mu biti upisano među gubitnicima.'"¹¹⁹

Od Imama Sadiqa, neka je na njega mir i spas Božiji, prenosi se slijedeća predaja: "Značenje selama na kraju namaza jeste sigurnost; tj. Ko god je izvršio Božije naređenje i postupio po sunnetu Njegovog poslanika, s.a.v.a., odvažnog srca, on je siguran od dunjalučkih belaja i ahiretske kazne. Selam je jedno od imena Boga Uzvišenog kojeg je uspostavio među Svojim stvorenjima kao znak pozdrava kako bi ga koristili u kupoprodaji, čuvanju emaneta, međusobnim odnosima, iskrenim druženjima i razgovorima. Ako želiš selamu dati njegovo pravo mjesto i istinsko značenje, trebaš ukazati bogobožnost, a tvoja vjera, srce i razum trebaju biti sigurni od samoga tebe; ne prljaj ih grijesima; tvojim melecima – čuvarima trebaš pružiti sigurnost, ne uznemiravati ih i nedoličnim ponašanjem tjerati ih od sebe. Naposljetku, tvoj prijatelj, a potom i neprijatelj trebaju sa tvoje strane biti u sigurnosti, jer od koga god njegovi bližnji ne budu sigurni

¹¹¹ Madžma al- Beyan, sv. 10, str. 519; Nur al-Saqalejn, sv. 5, str. 628.

¹¹² Bihar al Anwar, sv. 95, str. 149.

¹¹³ Madžma' al Beyan, sv. 10, str. 519; Was'el aš-Še, sv. 7, str. 263.

¹¹⁴ Bihar al Anwar, sv. 98, str. 168.

¹¹⁵ Bihar al Anwar, sv. 1, str. 97.

¹¹⁶ 'Ilm al-Yaqin, sv. 1, str. 259.

¹¹⁷ Usul al Kafi, sv. 4, str. 427.

¹¹⁸ Misbah al Šar'iah, str. 12, Bihar al Anwar, sv. 82, str. 108.

¹¹⁹ Misbah al-Šari'ah

zasigurno ni tuđinci neće biti mirni od njega. I ko god selamu ne dadne ovakvo mjesto, on nema ni selama ni predanosti (taslim). On je lažac u nazivanju selama koliko god ga naizgled nazivao ljudima.”¹²⁰

¹²⁰ Misbah al-Šari'ah; Bihar al-Anwar, sv. 82, str. 307.